

## Ενότητα 2<sup>η</sup> Το τέχνασμα του Θεμιστοκλή

|                                                          |                                                                               |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Ἄλλ' ἐπεὶ τῶν πολεμίων ὁ στόλος                          | Αλλά όταν ο στόλος των εχθρών                                                 |
| προσφερόμενος τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὸ Φαληρικὸν                | πλησιάζοντας στην Αττική από την πλευρά του Φαλήρου                           |
| τοὺς πὲριξ ἀπέκρυσεν αἰγιαλοὺς,                          | απέκρυσε τις γύρω παραλίες                                                    |
| πάλιν ἐπάπταινον οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὸν Ἴσθμόν.       | οι Πελοποννήσιοι φοβισμένοι πάλι σκέφτονταν να αποπλεύσουν για τον Ισθμό.     |
| Ἔνθα δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐβουλεύετο                         | Ενώ λοιπόν έτσι είχε η κατάσταση, ο Θεμιστοκλής σκεφτόταν                     |
| καὶ συνετίθει τὴν περὶ τὸν Σίκινον πραγματείαν.          | και κατάστρωνε το τέχνασμα με το Σίκινο.                                      |
| Ἦν δὲ τῷ μὲν γένει Πέρσης ὁ Σίκινος, αἰχμάλωτος,         | Ο Σίκινος ήταν Πέρσης στην καταγωγή, αιχμάλωτος,                              |
| εὖνους δὲ τῷ Θεμιστοκλεΐ καὶ τῶν τέκων αὐτοῦ παιδαγωγός. | φιλικός στον Θεμιστοκλή και παιδαγωγός των παιδιών του.                       |
| Τοῦτον ἐκπέμπει πρὸς τὸν Ξέρην κρύφα,                    | Αυτόν τον στέλνει κρυφά προς τον Ξέρξη,                                       |
| κελεύσας λέγειν ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός | αφού τον διέταξε να πει ότι ο Θεμιστοκλής, ο στρατηγός των Αθηναίων,          |
| αἰρούμενος τὰ βασιλέως                                   | παίρνοντας το μέρος του (Πέρση) βασιλιά                                       |
| ἐξαγγέλλει πρῶτος αὐτῷ                                   | στέλνει πρώτος σ' αυτόν την πληροφορία                                        |
| τοὺς Ἑλληνας ἀποδιδράσκοντας,                            | ὅτι οι Ἕλληνες προσπαθοῦν να δραπτεύσουν                                      |
| καὶ διακελεύεται ἐν ᾧ τaráττονται τῶν πεζῶν χωρὶς ὄντες  | και συμβουλεύει, ενώ βρίσκονται σε σύγχυση χωρίς το πεζικό,                   |
| ἐπιθέσθαι καὶ διαφθεῖραι τὴν ναυτικὴν δύναμιν.           | να τους επιτεθεί και να εξοντώσει τη ναυτική τους δύναμη.                     |
| Ταῦτα δ' ὁ Ξέρξης ὡς ἀπ' εὐνοίας λελεγμένα δεξάμενος,    | Επειδὴ ο Ξέρξης δέχτηκε αυτά, πιστεύοντας ὅτι είχαν λεχθεῖ με φιλική διάθεση, |
| ἤσθη καὶ εὐθύς ἐξέφερε πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν νεῶν       | ευχαριστήθηκε και αμέσως ἔδωσε διαταγή στους κυβερνήτες των πλοίων            |
| διακοσίαις ναυσὶν ἀναχθέντας ἤδη                         | αφού αποπλεύσουν με διακόσια καράβια                                          |
| διαζῶσαι τὰς νήσους,                                     | να περικυκλώσουν τα νησιά,                                                    |
| ὅπως ἐκφύγοι μηδεὶς τῶν πολεμίων.                        | για να μη ξεφύγει κανείς από τους εχθρούς.                                    |

Πλούταρχος, Βίοι Παράλληλοι, Θεμιστοκλής 12.2-6 (διασκευή)

## Παράλληλα κείμενα

Ο Πολύαινος παραθέτει στα παρακάτω αποσπάσματα δύο περιπτώσεις κατά τις οποίες φάνηκε η εξυπνάδα και η στρατηγική δεινότητα του Θεμιστοκλή.

| Πρώτο παράλληλο κείμενο                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Μετάφραση                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Τοῦ θεοῦ χρήσαντος τείχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς οἱ μὲν ἄλλοι Ἀθηναῖοι τειχίζειν τὴν ἀκρόπολιν ἡγόρευον, Θεμιστοκλῆς δὲ ἐς τὰς τριήρεις ἐμβαίνειν, ὥς ταύτας οὔσας τὸ ξύλινον τείχος τῶν Ἀθηναίων. ἐπείσθησαν, ἐνέβησαν, ἐναυμάχησαν, ἐνίκησαν.</p> <p><b>Πολύαινος, Στρατηγήματα 1.30.2</b></p> | <p>Όταν ο θεός έδωσε χρησμό και ο παντεπόπτης Δίας παρείχε την άδεια για ξύλινο τείχος στην Αθηνά, άλλοι Αθηναῖοι πρότειναν να περιβάλλουν με τείχος την Ακρόπολη, ενώ ο Θεμιστοκλής (πρότεινε) να μπουν στα πλοία, επειδή αυτά ήταν το ξύλινο τείχος των Αθηναίων. Πείστηκαν, επιβίβαστηκαν, ναυμάχησαν, νίκησαν.</p> |

| Δεύτερο παράλληλο κείμενο                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Μετάφραση                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Θεμιστοκλῆς ἐναυλόχει περὶ Σαλαμῖνα· τοῖς Ἑλλησιν ἐδόκει φεύγειν, Θεμιστοκλεῖ ναυμαχεῖν ἐν στενῇ θαλάσῃ. ὥς δὲ μένειν οὐκ ἔπειθεν, ἦν αὐτῷ Σίκιννος εὐνοῦχος παιδαγωγὸς τοῖν παῖδοιν, νύκτωρ τὸν Σίκιννον τοῦτον ὥς βασιλέα πέμπει μηνύσοντα κατ' εὐνοίαν δὴ ὅτι ἀποδιδράσκει τὸ Ἑλληνικόν· ἀλλὰ ναυμάχει. πείθεται βασιλεὺς καὶ ναυμαχεῖ, καὶ τὸ πλῆθος τῶν τριήρων συνέτριψεν ἡ στενὴ θάλασσα· οἱ δὲ Ἕλληνες ἄκοντες ἐνίκησαν τῇ σοφίᾳ τοῦ στρατηγοῦ.</p> <p><b>Πολύαινος, Στρατηγήματα, 1.30.2-3</b></p> | <p>Ο Θεμιστοκλής παραμόνευε κοντά στη Σαλαμίνα· φαινόταν καλό στους Έλληνες να φεύγουν, στο Θεμιστοκλή να ναυμαχήσει σε στενή θάλασσα. Καθώς δεν τους έπειθε να μείνουν, είχε αυτός κάποιο Σίκιννο δούλο παιδαγωγό των δύο παιδιών του, τη νύχτα τον στέλνει στο βασιλιά για να του μηνύσει, λόγω συμπάθειας, ότι οι Έλληνες δραπετεύουν· εμπρός να ναυμαχήσεις. Πείθεται ο βασιλιάς και ναυμαχεί και το πλῆθος των πλοίων το συνέτριψε η στενή θάλασσα· και οι Έλληνες τους νίκησαν χωρίς τη θέλησή τους εξαιτίας της σοφίας του στρατηγού.</p> |